

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114219319
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7114219319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti U., Š., F.. XX.X.XXXX a P.F., F.. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti matky E. U., F.. X.X.XXXX, F. T. P.O., F. C. Č.. X, toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom JUDr. Petrom Dudičom, zamestnancom Okresného súdu Košice - okolie, v konaní o osvojiteľnosť maloletého dieťaťa a pozbavenie rodičov rodičovských práv takto

rozhodol:

Maloleté deti U.: Š., F.. XX.X.XXXX a P.F., F.. XX.X.XXXX, deti E. U., F.. X.X.XXXX sú osvojiteľné.

Matku E. U., F.. X.X.XXXX, F. Q. T. P., F. C. Č.. X pozbavuje rodičovských práv.

Maloletým deťom U., Š., F.. XX.X.XXXX a P., F.. XX.X.XXXX ustanovuje poručníka - C. C. P., K. Č.. X, XXX XX P..

Návrh v časti pozbavenia rodičovských práv matky ohľadom jej vyživovacej povinnosti voči jej maloletým deťom z a m i e t a.

Zo strany matky u r č u j e pre každé dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré je p o v i n á posilať na adresu C. C. P., K. Č.. X, XXX XX P. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach podal dňa 23.7.2014 návrh na vydanie rozhodnutia o tom, že maloleté deti P. a Š. sú osvojiteľné a požiadali súd, aby ich matku pozbavil rodičovských práv.

Vo svojom návrhu uviedol, že maloletým deťom bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Košice I č. 11P/128/2013 - 37 zo dňa 19.3.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.9.2014.

Deti boli predbežne umiestnené v Krízovom stredisku Dorka na základe uznesenia č. 11P/128/2013-11 zo dňa 27.9.2013 na základe podnetu Detskej Fakultnej nemocnice Košice. Bolo zistené, že pomery, v ktorých deti žili, boli nevyhovujúce, rodina žila v prístrešku z provizórnej celtoviny bez vody, elektriny, plynu a základných hygienických štandardov.

Deti sú v súčasnosti umiestnené v profesionálnej rodine a ich vývin progreduje. Obaja sú zdraví.

Deti matka s druhom, údajným biologickým otcom navštívila v krízovom stredisku dňa 6.11.2013, druhýkrát 9.1.2014.

Keďže rodičia o maloleté deti počas posledných 6 mesiacov neprejavili záujem, nenavštívili ich, nevynaložili úsilie o úpravu svojich pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o svoje maloleté deti a vyživovaciu povinnosť si neplnia, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice navrhol, aby súd rozhodol v zmysle ich návrhu.

Matka maloletých detí sa pojednávania nezúčastnila, dlhodobo sa zdržiava na neznámom mieste. Súd jej pre konanie ustanovil opatrovníka v osobe D.. H. C., H. Okresného J. P.Š. - Z..

Kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť.

Súd oboznámil účastníkov konania so spisom Okresného súdu Košice I č. 11P/128/2013 a s rozsudkom č. 11P/128/2013 - 37 zo dňa, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.9.2014. Týmto rozsudkom bola nariadená ústavná starostlivosť maloletému P. U., F.. XX.X.XXXX a maloletému Š. U., F.. XX.X.XXXX a deti boli umiestnené do Detského domova v Košiciach, na Uralskej č. 1. Zaviazal matku, aby prispievala na výživu každého dieťaťa sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Deti boli umiestnené do detského domova z dôvodu, že po preskúmaní podmienok maloletých detí v domácom prostredí prostredníctvom kolízneho opatrovníka bolo zistené, že nie je možné zveriť ich do náhradnej osobnej starostlivosti a matka mala natoľko nedostatočné a nevyhovujúce podmienky o starostlivosť o ne, že zotrvanie detí v tomto prostredí, resp. v starostlivosti matky predstavovalo nebezpečenstvo ujmy na ich zdravom fyzickom a psychickom vývoji.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že potom, čo boli zistené nevyhovujúce podmienky u matky maloletých detí, boli deti dňa 27.9.2013 umiestnené do Krízového centra Dorka, n.o., centra pre obnovu rodiny a potom, čo im bola rozsudkom nariadená ústavná výchova, boli dňa 3.10.2014 premiestnené do Detského domova v Košiciach na Uralskej ulici č. 1. Deti sú zdravé, dobre prosperujú a úrad práce by sa ich pokúsil umiestniť do rodín potom, ak by boli vhodné na adopciu, resp. ak bude rozhodnuté o tom, že sú osvojiteľné. Ďalej navrhla súdu, aby matku pozbavil rodičovských práv a aby za poručníka deťom ustanovil Detský domov na Uralskej č. 1 v Košiciach. Matka navštívila spolu s domnelým otcom deti dňa 9.1.2014. Odtedy ani jeden z príbuzných za deťmi nebol. Matka vedela, že deti sú v zariadení Dorka už len preto, lebo už tam trikrát predtým bola. Odporúčala súdu, aby rozhodol tak, že obaja chlapci sú osvojiteľní a aby matku pozbavil rodičovských práv a za poručníka ustanovil Detský domov, Uralská č. 1, Košice. Tento návrh odôvodnila tým, že v prípade, ak by deti potrebovali také lekárske ošetrenie, ktoré nebude bežným ošetrením, alebo ich zastupovanie pred úradmi, nebude možné nájsť matku, ktorá je bezdomovkyňa a nie je možné ju v meste nájsť. Matka sa už dlhšiu dobu o deti nezaujímalala a to ani ich návštevou v zariadení a ani na úrade práce, kam aspoň v minulosti prišla.

E.. D. H., sociálna pracovníčka detského domova uviedla, že chlapci sú u nich len mesiac a za túto dobu sa rodičia o deti nezaujímalali. Obe deti sú zdravé, riadne prosperujú a momentálne sa nachádzajú u profesionálnej matky.

Podľa ust. § 180a O.s.p., účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek šesťnásť rokov, je účastníkom konania, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V tomto konaní má procesnú spôsobilosť. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek šesťnásť rokov, musí byť v tomto konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom.

Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník.

Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Súd v konaní vždy vypočuje toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia sociálnych služieb, v ktorom je dieťa umiestnené. Ustanovenie § 182 ods. 1 platí obdobne.

Podľa ust. § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa ust. § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

Podľa ust. § 56 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 36/ 2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1, 2 zákona č. 36/ 2005 Z.z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd rozhodol tak, že návrhu na osvojiteľnosť maloletých vyhovel.

Matku, ktorá sa o deti nezaujíma a neprispieva na ich výživu pozbavil rodičovských práv.

Keďže sa súdu nepodarilo zistiť nič o pomeroch na strane matky okrem toho, že je bezdomovkyňou, výživné určil len v minimálnej čiastke.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.